

Dışa Bağımlı Enerji Politikalarının Bir Sonucu: “Vana Kapatma”

Son yıllarda kış aylarının değişmezi haline gelen “İran Vana Kapatma!” haberleri yıllardır ülkemizde uygulanmakta olan ve AKP Hükümeti eliyle de en hızlı şekilde sürdürülen dışa bağımlı enerji politikalarının bir sonucudur.

EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu'nun konuya ilişkin 09.01.2008 tarihinde yayımladığı basın açıklamasının tam metnini haberimiz devamında bulabilirsiniz...

Enerjide dışa bağımlılık vana kapattırdı

Yıllardır uygulanmakta olan ve AKP hükümeti tarafından da sürdürülen politikalar sonucu, son yılların soğuk günlerindeki geleneksel haber: İran Vanayı Kapatma! Gelişen nokta, yerel kaynaklarımızın verimli ve yaygın bir şekilde kullanımı yerine tamamen dışa bağımlı bir enerji politikası izlenmesinin doğal bir sonucudur.

Seçim sloganı "durmak yok yola devam" olanların, ülke ekonomisini yönetme sloganlarının da "durmak yok zamlara devam" olduğu artık gün gibi ortada. Maliye Bakanı Kemal Unakıtan'ın birkaç gün önce Eskişehir'de yaptığı konuşmasında "Petrol fiyatı 150 doları aşarsa ne yapacağız, elbette zam yapılacaktır" sözleri yakın zamanda elektriğe ve doğalgaza yeniden zam yapılacağına örtülü açıklamasından başka bir şey değildir.

"Al ya da Öde" diyerek teslim olunan doğalgaz anlaşmaları ile biz almama özgürlüğüne sahip değilken onlar vermeme özgürlüğüne sahip.

Devletlerarası ilişkilerde ülke çıkarının ön planda olduğu bilinmesine karşın enerji üretiminde ve kullanımında büyük oranlarda dışa bağımlı kalmanın olumsuzlukları bir bir gün yüzüne çıkıyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler sorunun çözümü için Başbakan Erdoğan'ın devreye girmesini ve İran Devlet Başkanı Ahmedinejad ile temas kurmasını istemesi kısa vadede çözümden başka bir şey değildir. Enerji politikalarının kısa vadeli çözümlerle halledilemeyeceği açıktır. Türkiye artık uzun vadeli enerji politikaları üretmeli ve bu politikalar yerli ve yenilenebilir kaynaklar çerçevesinde planlayarak dışa bağımlılığını azaltmalıdır.

Bir yandan doğalgaza ve elektriğe yüzde 20'lere varan oranda zam yapan hükümet diğer yandan Rusya, İran'dan doğalgaz alarak ısınma, sanayi ve elektrik üretiminde dışa bağımlı politikaları sürdürme kararlılığındadır. Bugün İran doğalgazı keserken yanın Rusya'nın da doğalgaz vanasını kısmayacağı ya da kapatmayacağını garantisini kim verebilir? Ki birkaç yıl önce de Ukrayna vanaları kapatılarak bu tahterevallı oyununu oynamıştı. Nitekim Rusya'nın Ukrayna üzerinden Türkiye'ye gönderdiği gaz miktarında düşüş yaşandığı yönündeki bilgiler bazı gazetelerde yer aldı.

Dibi görünmeyen kuyudan su içilmez.

Türkiye, en büyük ikinci doğalgaz tedarikçisi olan İran'dan günde yaklaşık 29 milyon metre küp doğalgaz alınırken son günlerdeki kısıntıyla bu miktar 4-5 milyon metre küpe kadar gerilemiş, 07 Ocak 2008 tarihi itibarıyla da gaz sevkiyatı tamamen kesilmiştir. Bu kesinti ile birlikte yurttaşlar ısınma ihtiyaçlarını karşılayabilmek için elektrik gibi farklı enerji kaynaklarına yönleneceklerdir.

Burada da enerji altyapısındaki bozukluktan kaynaklı sıkıntılar ortaya çıkacaktır. Elektrik tüketimindeki artış 1 Temmuz 2006 tarihinde yaşadığımız karanlığın bir benzerini de beraberinde getirebilecektir. Zaten hali hazırda doğalgaz ile çalışan -dışa bağımlı- elektrik santrallerinin de bu şartlar altında nasıl elektrik üretecekleri kuşkuludur.

2006-2013 dönemini kapsayan 9. Kalkınma Dönem Planında doğalgaz ithalatının daha da artırılması öngörülmektedir. Bu da net bir biçimde doğalgaza dayalı enerji kullanımının artmasının hedeflendiğini göstermektedir. Ülke olarak hiçbir söz hakkımızın olmadığı ve petrol fiyatlarının seyrinden anlaşılacağı üzere yüksek maliyetli enerji elde etmenin kaçınılmaz olduğu doğalgaz tercihi, geleceğimizin ipotek altına alınmasından başka bir şey değildir. Gerek arz güvenliği gerekse yüksek maliyet açısından doğalgaza bu denli bağlı olunması açıklanamaz.

Doğalgaz politikaları kadar tehlikeli nükleer macerası da enerji politikalarındaki bir başka çıkmaz yoldur. Pahalı, dışa bağımlı ve riskli enerji kaynakları ile hem bugünüümüzü hem geleceğimizi karartan politikalarından derhal vazgeçilmelidir. Nükleer ve doğalgaz gibi enerji kaynakları için yapılacak yatırımlar yerine, kendi kaynaklarımızdan daha fazla yararlanan, çevresel etkileri daha zararsız olan, maliyetleri halkımızın sırtına ek yükler getirmeyen, arz güvenliği yüksek kaynakların enerji planlamalarımıza dahil edilmesi bir an önce yerine getirilmelidir.

Rüzgar ve güneş gibi yenilenebilir sürdürülebilir rezervleri sonsuz kaynaklardan daha fazla yararlanarak dışa bağımlı ve pahalı enerji türlerinin yerine yenilenebilir kaynakların ikame edilmesi, Jeotermal kaynaklarımızdaki potansiyelin değerlendirilmesi ile de sisteme önemli bir katkı yapacağı kuşkusuzdur. Bütün bunların yanı sıra, enerjinin etkin ve verimli kullanılması için gerekli altyapı yatırımları ve halkın bilinçlendirilmesi de ilk atılması gereken adımlardır.

Bir musibet, bin nasihatten iyidir

Tam kışın ortasında nöbetleşe olarak vanayı kapatan ülkelerden alınan kaynaklara yüksek oranda dayalı politikaların yerine ulusal enerji politikalarının oluşturulması zorunluluktur. Mevcut durumdaki sorun konusunda, Hükümet bir an önce depolarda Türkiye'nin kaç günlük ihtiyacını karşılayacak gaz bulunduğunu ve bu duruma karşı aldığı önlemleri açıklayarak halkı bilgilendirmelidir.

TMMOB
EMO Ankara Şubesi
18. Dönem Yönetim Kurulu